

Tillæg nr. 3 til §16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Søndervig Landevej 9, Ringkøbing
4. november 2024

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Søndervig Landevej 9
6950 Ringkøbing

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
4. november 2024
Sagsnummer
24-016468

Tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af 20. august 2018

gældende for husdyrbruget på adressen
Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:
Tilsynsmyndighed:
Kvalitetssikret af:

Sohold, IE-Brug
24n m.fl., Strandgårde, Gammelsogn
Husdyrbrug omfattet af §16 a, stk. 4 i husdyrbrugsloven
Ringkøbing-Skjern Kommune
PB

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Ændringer i forhold til den sidste tillægsgodkendelse nr. 2 af 21. august 2023	5
Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse.....	5
Baggrund og kort resumé	5
Samdrift	5
Biaktiviteter	6
Afgørelsen.....	6
Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen	8
Generelt.....	8
Ventilation.....	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.....	9
Formalia	10
Lovgrundlag.....	10
Høring og offentliggørelse.....	10
Klagevejledning.....	11
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	12
Miljøkonsekvensrapport.....	14
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	14
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	14
Miljøvurderingen	15
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	15
Beskrivelse af husdyrbruget.....	15
Lokalisering.....	22
Påvirkning af landskab	22
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab.....	23
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	23
Ammoniak påvirkning af natur	23
Påvirkning af bilag IV-arter.....	25
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	25
Påvirkning af jord grundvand og overfladevand.....	26
Påvirkning af naboer	26

Lugt	26
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	35
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	36
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	36
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	37
Alternative løsninger	37
0-alternativ.....	37
Konklusion	37
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	38
Bilag 2: Bygningsoversigt med ventilationsafkast	39
Bilag 3: Lugtberegninger	40
Bilag 4: Konkret OML-beregning	42
Bilag 5: Godkendelser - historik	51
Bilag 6: Adresser inden for konsekvensradius.....	52
Bilag 7: Natur	53

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Søndervig Landevej 9 6950 Ringkøbing
Bedriftens adresse	Søndervig Landevej 9 6950 Ringkøbing
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SvineRådgivningen – Heidi Birch Wentzlau Birk Centerpark 24, 7400 Herning Telefon: 30704057 E-mail: hbw@sraad.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	9235362
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a, stk. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	245774, indsendt d. 10/7-2024, ver. 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1+2+3 – drægtige søer/gylte	1052	550	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 4+5+6 Polte/gylte	1123	1050	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 7 – Farestald løsdrift	4138	2995	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 8 - Drægtighedsstald	1240	318	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle køling
		735	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	1734	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
7b - Babystald	599	39	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
		410	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
Stald 8a - Drægtighedsstald	2788	2292	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 7a - Farestald løsdrift	1193*	899*	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling

* Stald 7a Farestald reduceres i størrelse fra 1395 m² til 1193 m², hvilket også reducerer produktionsarealet fra 1049 m² til 899 m².

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 1 (1987)	Flydende	750	179	
Gyllebeholder 2 (1998)	Flydende	2050	503	
Gyllebeholder 3 (2006)	Flydende	3000	771	Teltoverdækning
Ny gyllebeholder (Godkendt i 2023)	Flydende	4000	1020	Teltoverdækning

Ændringer i forhold til den sidste tillægsgodkendelse nr. 2 af 21. august 2023

Ansøger har i 2023 ansøgt og fået godkendt produktionsudvidelse til Søndervig Landevej 9 i tillægsgodkendelse nr. 2 givet 21. august 2023.

Undervejs i planlægningen og projekteringen er der lavet tilpasninger på ventilationsanlæg og -afkast, der skaber behov for at ændre vilkårene 11-15 i ovenstående tillægsgodkendelse. Der er desuden udtaget en sektion farestald i bygning 7a samt to babystalde i bygning 7c. Således er produktionsarealet reduceret fra 11.472 kvm til nu 11.022 kvm.

Meddelelse af tillæg til miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 10/7-2024 en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing.

Tidligere godkendelser

Der er den 20. august 2018 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing i henhold til husdyrbrugsloven §16a, stk. 1, tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen er meddelt den 23. marts 2020 og tillæg nr. 2 til miljøgodkendelsen er meddelt den 21. august 2023.

Kort resumé

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse omfatter tilpasninger på ventilationsanlæg og -afkast, herunder reducere af højden på nogle af de godkendte afkast. Derudover reduceres produktionsarealet med en sektion i farestalden i bygning 7a og bygning 7c fjernes.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Gyllekøling i følgende staldafsnit (stald 7 + 7a og stald 8 + 8a)
- Teltoverdækning af gyllebeholder 3 fra 2006 på 3000 m³ og gyllebeholder 4 på 4000 m³ godkendt i 2023.

Samdrift

KROGSGAARD SOHOLD ApS, driver landbrug på flere andre adresser med husdyrbrug. Markdrift varetages af Asger Krogsgaard ApS og sker fra adressen Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing.

Udover husdyrbruget Mogensgaard, Søndervig Landevej 9, Ringkøbing ejer og driver Krogsgaard Sohold produktionen på Ungersgård, Toftvej 12 samt Towt, Vesterby 6.

Ejendoms adresse	Produktion	Afstand mellem ejendomme	BFE nr.
Toftvej 12	Smågriseproduktion	1,4 km	8381211
Vesterby 6	Smågriseproduktion	3,5 km	10210137

Smågrise overføres fra Søndervig Landevej 9 til Toftvej 12, hvor grisene opstaldes til de vejer 30-32 kg. Vesterby 6 er i drift med sohold samt tilhørende smågrise til 30-32 kg.

Herfra afsættes grisene til ansøgers slagtegriseejendomme, hvorfra de fedes færdig og levers til slagteri.

Ejendommene under Krogsgaard Sohold har hver sit ejendomsnummer, og der er derfor tale om selvstændig matrikulerede ejendomme, der ligger adskilt fra hinanden. Anlæggene fungerer som uafhængige enheder, der kan drives selvstændigt. De er ikke teknisk forbundne, og har selvstændige gødningsopbevaringsanlæg, separate vand- og elmålere samt egne foderopbevaringsanlæg. Der er således hverken fysisk forbindelse (rør eller slanger) eller andre fælles anlæg eller tekniske installationer, der forbinder ejendommene.

Lugtkonsekvenszonen for Mogensgaard opgjort til enkeltbolig er beregnet til 351,1 m – jf. Husdyrbruglovens §16c skal der indenfor 50% af den beregnede og ukorrigerede geneafstand kontrolleres for andre husdyrbrug som ansøger ejer og driver. Som det fremgår, er ingen af de listede husdyrbrug beliggende indenfor en afstand af 176 m.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem de listede ejendomme.

Biaktiviteter

Ingen biaktivitet

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse på husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 24n, Strandgårde, Gammelsogn beliggende på adressen Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Tillægget omfatter ændringer på husdyrbruget i forhold til tillæg nr. 2 dateret 21. august 2023 og vedrører ændringer af ventilationsanlægget og reduktion af produktionsarealet i stald 7a.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter ændringer i de eksisterende stalde, det ansøgte ses i nedenstående tabel:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1+2+3 – drægtige søer/gylte	1052	550	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 4+5+6 Polte/gylte	1123	1050	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 7 – Farestald løsdrift	4138	2995	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 8 – Drægtighedsstald	1240	318	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle køling

		735	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	1734	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
7b - Babystald	599	39	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
		410	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
Stald 8a - Drægtighedsstald	2788	2292	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 7a - Farestald løsdrift	1193*	899*	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling

* Stald 7a Farestald reduceres i størrelse fra 1395 m² til 1193 m², hvilket også reducerer produktionsarealet fra 1049 m² til 899 m².

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelsen sker på baggrund af ansøgning skema nr. 245774, indsendt den 10/7-2024, version 1.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, samt supplerende oplysninger, indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen med mindre vilkårene i miljøgodkendelsen dateret 20. august 2018, tillægsgodkendelse nr. 1, tillægsgodkendelse nr. 2 og dette tillæg samt generel lovgivning stiller skærpede krav.

Følgende vilkår fra tillægsgodkendelse nr. 2 dateret den 21. august 2023 falder bort/erstattes af nye vilkår i dette tillæg:

Vilkår 11-15 – vedr. ventilationsanlægget

Vilkår 17-18 – vedr. Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i dette tillæg til miljøgodkendelse. Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af tillægget til miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Ved manglende overholdelse af tillægsgodkendelsens vilkår, skal den driftsansvarlige straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.
- 6) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne tillægsmiljøgodkendelse.

Ventilation

- 7) Afkastene på husdyrbruget skal placeres og udformes som angivet i OML-beregningen.
- 8) Svinestaldene må maksimalt udlede 119.154 OU/s
- 9) Afkastene på polte-, fare- og babystalde med nr. 6-42 skal føres op i lige rør med diameter 0,65 m uden konus og føres 1,0 m over kip og monteres med vindkryds.
- 10) Afkast nr. 43 og 44 er uændrede og slutter 1,9 m under kip.
- 11) Afkast nr. 45-50 på drægtighedsstaldene skal placeres som dobbelte afkast. Afkastene skal ligge ganske tæt ved hinanden – dvs. at den frie afstand mellemyderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20 % af den ydre diameter. De skal placeres ved kip og føres 1,0 m over kiphøjde. Afsluttes i lige rør med diameter 0,65 m og monteres med vindkryds
- 12) Ventilationsanlæggene skal etableres og vedligeholdes, så de kan yde den angivne maksimale ydelse som angivet tabellen inddata

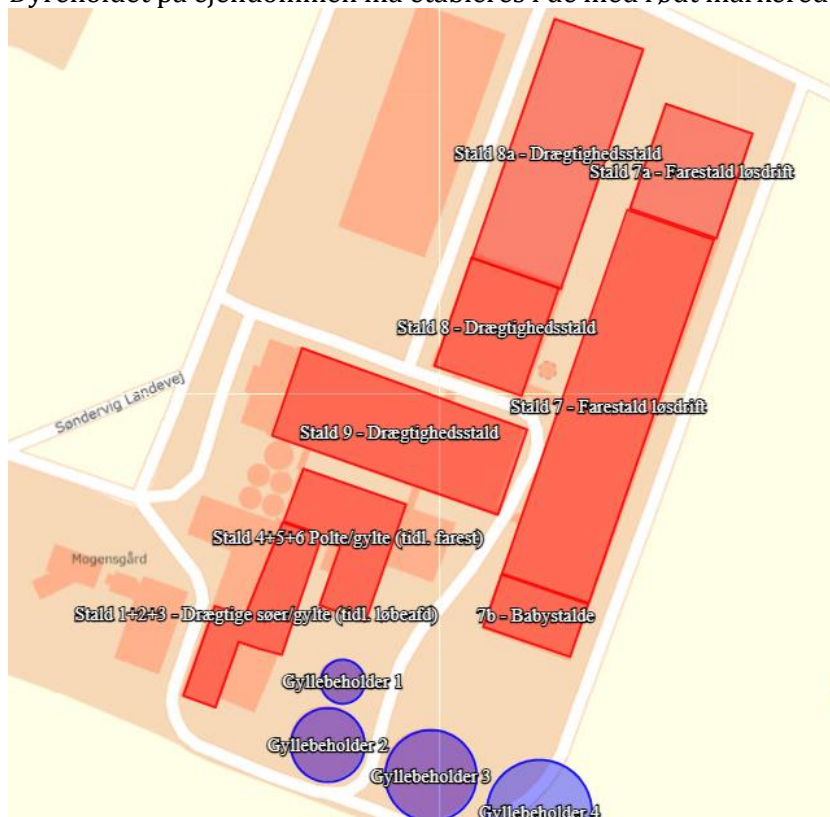

13) Ventilationssystemet skal rengøres ved hvert holdskifte.

14) Der skal føres logbog for tidspunkt for rengøring og vedligehold af ventilationssystemet og hvornår der har været udført service på systemet. Logbogen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

15) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

16) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1+2+3 - drægtige søer/gylte	1052	550	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 4+5+6 Polte/gylte	1123	1050	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Stald 7 - Farestald løsdrift	4138	2995	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 8 - Drægtighedsstald	1240	318	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle køling
		735	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	1734	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	

7b - Babystald	599	39	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
		410	Smågrise	Drænet gulv + spalter 50/50	
Stald 8a - Drægtighedsstald	2788	2292	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
Stald 7a - Farestald løsdrift	1193	899	Søer, diegivende	Kassestier delvis spaltegulv	Gyllekøling

Formalia

Lovgrundlag

Tillægsgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Tillægsgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for tillægsgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 1392 af 4. oktober 2022 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til tillægsgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 7. oktober 2024 til 21. oktober 2024.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 1131 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern

kommune vurderer at ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 4. november 2024 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 2. december 2024.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet godkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen på Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing

Konsulent: Heidi Birch Wentzlau (SvineRådgivningen), e-mail: hbw@sraad.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 1131 meter:

Matrikulære naboer til matrikel nr. 24 n, Strandgårde. Gammelsogn

Kopi af tillægget til miljøgodkendelsen er sendt til:

- SvineRådgivningen - Konsulent Heidi Birch Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark: info.dk@greenpeace.org

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
  - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
  - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og OML-beregningen er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Krogsgaard Sohld har med søer på 2 ejendomme en produktion der er tilpasset antallet af stipladser i tilknyttede stalde til små- og slagtegrise. Det er erhvervsmæssigt nødvendigt at kunne tilpasse bygningsmassen til søerne, for at fastholde en uændret produktion fremadrettet. Derfor fik ejer i 2023 godkendelse til at samle alle søer på Søndervig Landevej, for at udnytte de investeringer der allerede er foretaget i miljøeffektive og velfærdsmæssige tilpasninger mest effektivt for hele sohldet.

Nærværende ændring af ventilationsforholdene skønnes erhvervsmæssig nødvendig for at optimere etableringsomkostninger samt tilgodese de landskabstekniske udfordringer der er med forhøjede afkast på nye bygninger.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ejendommens eksisterende og ældre stalde er ombygget til opstaldning af besætningens polte, gylte og 1. lægs søer.

Ejendommens anlæg opført i 2018 indeholder pladser til drægtige søer samt en større farestald indrettet til diegivende søer i løsdrift. Derudover 3 sektioner babystalde til nyfravænnede grise som erstatter tidligere anvendte klimacontainere.

Anlæggets nyeste produktionsarealer er en udvidelse af eksisterende farestald med 6 sektioner og den nye drægtighedsstald udvides med 60 stier. Udvidelsen er godkendt i 2023 og byggeriet er i gang.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet til BAT er opfyldt ved gyllekøling under de nyeste drægtighedsstalde, hvori der også ligger skrabere i alle gyllekanaler. Herved opnås en reduktion på 26,7 % af staldens ammoniakemission.

Der etableres ligeledes gyllekøling i alle farestalde – her skrubes ikke i kanalerne. Her beregnet til en reduktion på 26,7 % af staldens emission.

Varmen fra gyllekølingen indvindes og genanvendes i det store staldanlæg.

Der er ingen lugtreducerede virkemidler i driften. Ejendommen overholder afstandskrav ift. de beregnede geneafstande for lugt, til både enkelt bolig i landzonen, samlet bebyggelse og byzone. Dette dokumenteres med vedhæftet OML-beregning.

Nyeste lagertank er endnu ikke etableret men indgår i beregningen med fast overdækning.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt niveauet til BAT er således opfyldt.

Der ændres følgende i forhold til tillægsgodkendelse nr. 2

Ændrede produktionsarealer er;

- Farestalde til søer i løsdrift – én sektion mindre end ansøgt i 2023
- 'Babystalde 7c' til nyfravænnede grise - etableres ikke.

Staldnavn	Staldstørrelse	Produktions-areal godkendt	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal efter etablering
Stald 7a	1193	1049	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	899
Farestald løsdrift					-150 kvm
Stald 7c	401	300	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	UDGÅR
Babystalde					

Produktionsarealet reduceres fra 11.472 m² til 11.022 m².

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift							
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²	
Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gyte (tidl. løbeafd)	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#705361) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	550	
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. farest)	1123	Mekanisk ventilation	6 m	(#705364) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1050	
Stald 7 - Farestald løsdrift	4138	Mekanisk ventilation	6 m	(#705368) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	2995	
Stald 8 - Drægtighedsstald	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#705371) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	318	
				(#705370) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	735	
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	Mekanisk ventilation	6 m	(#705374) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1734	
Stald 8a - Drægtighedsstald	2788	Mekanisk ventilation	6 m	(#705378) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2292	
Stald 7a - Farestald løsdrift	1193	Mekanisk ventilation	6 m	(#705379) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	899	
7b - Babystalde	599	Mekanisk ventilation	6 m	(#705383) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	0	39	
				(#705381) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)	0	410	
Sum						11022	

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Staldnavn: Stald 7a - Farestald løsdrift

Ændring 2024

6 nye sektioner á 6,2 m bredde + 0,1 m skillevæg = 44,1 m - 0,1 = 44,0 m excl. ydervæg

24 stier á 6,24 kvm = 149,76 kvm produktionsareal inkl. krybber og huler.

6 sektioner * 149,76 kvm = 899 kvm produktionsareal.

De øvrige stalde forbliver uændret i forhold til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift							
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²	
Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gylte (tidl. løbeafd)	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#705363) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	550
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. farest)	1123	Mekanisk ventilation	6 m	(#705367) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	1050
Stald 7 - Farestald løsdrift	4138	Mekanisk ventilation	6 m	(#705369) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		0	2995
Stald 8 - Drægtighedsstald	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#712788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	735
				(#712787) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	318
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	Mekanisk ventilation	6 m	(#705375) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	1734
Stald 8a - Drægtighedsstald	2788	Mekanisk ventilation	6 m	(#712789) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv		0	2292
Stald 7a - Farestald løsdrift	1193	Mekanisk ventilation	6 m	(#712790) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv		0	1049
7b - Babystalde	599	Mekanisk ventilation	6 m	(#712792) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)		0	410
				(#712791) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)		0	39
7c - Babystalde	402	Mekanisk ventilation	6 m	(#712831) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)		0	300
Sum							11472

Beskrivelse af nudriften:

Nudriften svarer til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Tidligere godkendelser:

Type	Projektets omfang
Kap. 5 miljøgodkendelse 15. december 2006	1116 søer m. grise til fravæning 7,5 kg
§19d - Skift mellem dyretyper i eksisterende stalde 6. december 2012	1116 søer m. grise til fravæning 7,5 kg u. poltetillæg 5.900 Smågrise 7,5-13 kg 257,4 DE
Revurdering af Kap. 5 miljøgodkendelse 3. juli 2015	1116 søer m. grise til fravæning 7,5 kg u. poltetillæg 5.900 Smågrise 7,5-13 kg 254,0 DE
§25 anmeldelse - gastæt silo 8. juni 2017	Ny gastæt silo anmeldt jf. §25 i husdyrbrugloven
§16a miljøgodkendelse 20. august 2018	Godkendt produktionsareal til søer og smågrise – 7919 kvm Opbevaringskapacitet til husdyrgødning – 1406 kvm
§16a tillægsgodkendelse 23. marts 2020	Uændret produktionsareal – 7919 kvm Skift af bundtype i et staldafsnit – genberegning af virkemidler Opbevaringskapacitet til husdyrgødning uændret – 1.406 kvm
§16a tillægsgodkendelse 21. august 2023	Udvidet produktionsareal – 11.472 kvm Der udvides drægtighedsstalde, farestalde samt babystalde. Ny gyllebeholder 4000 kbm – opbevaringskapacitet 2.473 kvm Virkemidler tilpasses.
§16a tillægsgodkendelse 2024	<i>Reduceret produktionsareal – 11.022 kvm</i> <i>Der udtages en farestald samt to babystalde og tilpasses vilkår på ventilation.</i>

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²	
Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gylte (tidl. løbeafd)	1052	Mekanisk ventilation	6 m	(#705362) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	550
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. farest)	1123	Mekanisk ventilation	6 m	(#705366) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	525
				(#705365) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	525
Stald 9 - Drægtighedsstald	2564	Mekanisk ventilation	6 m	(#705376) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1734
Sum						3334

Produktioner med miljøteknologi

Produktioner med miljøteknologi					
Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift					
Stald 7 - Farestald løsdrift	(#705368) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8 - Drægtighedsstald	(#705370) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8 - Drægtighedsstald	(#705371) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8a - Drægtighedsstald	(#705378) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 7a - Farestald løsdrift	(#705379) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Nudrift					
Stald 7 - Farestald løsdrift	(#705369) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8 - Drægtighedsstald	(#712787) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8 - Drægtighedsstald	(#712788) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 8a - Drægtighedsstald	(#712789) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
Stald 7a - Farestald løsdrift	(#712790) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Klimadan har genberegnet effekten efter tilføjelse af nye produktionskvadratmeter på samme varmepumper. Se venligst vedhæftede bilag.	8760	26,7	0
8 års drift - Ingen data					

Der sker ingen ændringer i den godkendte miljøteknologi til ammoniakreduktion i forhold til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1	Flydende	Etableringsår - 1987	Ingen fast overdækning		179
Gyllebeholder 2	Flydende	Etableringsår - 1998	Ingen fast overdækning.		503
Gyllebeholder 3	Flydende	Stableringsår - 2006	Fast overdækning monteret 2013.		771
Gyllebeholder 4	Flydende		Fast overdækning monteres ved etablering	36 m dia - 4000 kbm	1020
Nudrift					
Gyllebeholder 1	Flydende	Etableringsår - 1987	Ingen fast overdækning		179
Gyllebeholder 2	Flydende	Etableringsår - 1998	Ingen fast overdækning.		503
Gyllebeholder 3	Flydende	Stableringsår - 2006	Fast overdækning monteret 2013.		771
Gyllebeholder 4	Flydende		Fast overdækning monteres ved etablering	36 m dia - 4000 kbm	1020
8 års drift					
Gyllebeholder 1	Flydende	Etableringsår - 1987	Ingen fast overdækning		179
Gyllebeholder 2	Flydende	Etableringsår - 1998	Ingen fast overdækning.		503
Gyllebeholder 3	Flydende	Stableringsår - 2006	Fast overdækning monteret 2013.		771

Der er 3 gyllebeholdere (nr. 1, 2 og 3) på ejendommen og gyllebeholder nr. 4 er godkendt i tillægsgodkendelse nr. 3, men denne gyllebeholder er endnu ikke opført.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder 3	Fast overdækning	50,0
Gyllebeholder 4	Fast overdækning	50,0
Nudrift		
Gyllebeholder 3	Fast overdækning	50,0
Gyllebeholder 4	Fast overdækning monteres ved etablering	50,0
8 års drift - Ingen data		

Både gyllebeholder 3 og gyllebeholder 4 (godkendt 2023) skal have teltoverdækning, som reducerer ammoniakemissionen med 50%. Der er ingen ændringer i forhold til tillægsgodkendelsen fra 2023.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Der er ikke ændringer i forhold til opbevaringskapaciteten og der henvises til tillægsgodkendelsen dateret 21. august 2023.

Lokalisering

I forbindelse med denne tillægsgodkendelse godkendes der ikke nyt byggeri. Den godkendte stald 7c udgår og stald 7a reduceres med en sektion. Der blev i tillægsgodkendelse nr. 2 givet dispensation til at farestalden 7a måtte placeres 16 meter fra naboskellet til matrikel 23a strandgårde, Gammelsogn. Afstanden til naboskel efter stalden er reduceret i størrelse bliver ca. 21,4 meter. Dispensationen i forhold til afstandskravet til naboskel opretholdes derfor.

I forhold til placering og afstandskrav sker der ingen ændringer og der henvises derfor til tidligere godkendelser og tillæg.

Påvirkning af landskab

I forbindelse med dette tillæg til miljøgodkendelsen ændres der på ventilationsanlægget herunder primært afkastene fra staldene. Byggeriet bliver mindre, da en sektion i farestald 7a og babystald 7c ikke bygges. Den primære ændring rent landskabeligt er ændringen på afkasthøjden på staldene 7, 7a og 7b. I tillægsgodkendelse nr. 2 skulle afkastene forhøjes med 1,5 meter svarende til min. 2,5 m over tagryggen. Dette ændres i dette tillæg til at afkastene på ejendommen ikke bliver højere end 1 meter over kip. Derudover samles afkastene på stald 8 og 8a, så afkastene placeres parvis.

Det er vurderet, at ventilationsafkastene vil være mindre markante med disse ændringer og derfor syne mindre i landskabet med den reducerede højde.

Der er lavet en ny OML-beregninger, der viser at lugtkravene er overholdt med disse ændringer på ventilationsafkastene. En nærmere beskrivelse af afkastenes placering, udformning og højde er beskrevet under lugtafsnittet.

Der godkendes ikke yderligere ændringer i forbindelse med denne tillægsgodkendelse og der henvises derudover til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal

kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

I forbindelse med dette tillæg reduceres produktionsarealet med 450 m², hvilket også resulterer i at merbelastningen til de omkringliggende naturområder er 0 ved denne ændring. Der er altså ingen målbare ændringer afledt af det reducerede produktionsareal. På den baggrund vurderer kommunen, at ændringerne på husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 overdrev SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,0	0,5
Lodbjerg - klithede (kode 2140)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Lodbjerg - surt overdrev (kode 6230)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Stadil Fjord - surt overdrev (kode 6230)	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
§3 mose - Von Å	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
§3 mose - V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2
§3 Overdrev - SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
§3 Overdrev - V	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
§3 Overdrev - SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1
Stadil Fjord - §3 mose	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
Stadil Fjord - §3 mose	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1

Påvirkning af bilag IV-arter

Da produktionsarealet reduceres i dette tillæg og der ellers kun foretages ændringer i forhold til ventilationsanlægget og afkast, er der ikke foretaget en ny vurdering i forhold til bilag IV-arter. Der henvises til vurderingen foretaget i tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023, hvor husdyrbruget ikke vurderes at påvirke bilag IV arterne.

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen

stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen og tillægget til miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåret kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord grundvand og overfladevand

Der sker ingen ændringer i forhold til påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand, der henvises til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

I forhold til støj, rystelser, støv, fluer, transport, lys og uhygiejniske forhold sker der ingen ændringer i denne tillægsgodkendelse i forhold til tillægsgodkendelse nr. 2 dateret 21. august 2023.

Der sker tilpasninger på ventilationsanlægget og staldenes afkast. Derfor laves der en ny vurdering af lugt i forhold til disse ændringer.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.

- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
  - Boligformål
  - Blandet bolig og erhvervsformål
  - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet lugtberegninger efter FMK- modellen og efter miljøstyrelsens nye lugtberegninger, som er en meget forenklet OML-beregning (NY) (se bilag 3). Denne forenkede OML-beregning (NY) kan erstattes af en konkret OML-beregning.

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen. Dette krav er overholdt for de nærmeste enkelt boliger og byzonerne ved Ringkøbing og Kloster for både den nye lugtberegning (NY) og FMK-modellen

Lokalplanlagt område (Lokalplan 80) som er udlagt til blandet bolig og erhverv ligger øst for staldene i retning 85°-105° med en afstand på ca. 580m

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk (digitalt ansøgningssystem) viser, at genekriterierne til lokalplan nr. 80 ved Esbogårde er overholdt efter FMK-modellen, men miljøstyrelsens forenklede lugtberegning (NY) ikke er overholdt. Denne lugtberegning erstattes af en konkret OML-beregning.

OML-beregning;

Iht. bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan den standardiserede spredningsmodel efter OML-modellen (NY), der er indeholdt i Miljøstyrelsens lugtberegningsmodul i ansøgningssystemet, erstattes af en konkret spredningsberegning efter OML-modellen.

I forbindelse med ansøgning om tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse er der foretaget en konkret lugtberegning efter OML-modellen. Modellen vil med terrændata, en detaljeret meteorologisk model samt en nøjagtig angivelse af ejendommens ventilationsafkast give et meget mere præcist spredningsbillede af ejendommens lugtgener. Resultatfil og konklusion er vedhæftet som bilag – herunder gengives de vigtigste konklusioner. Se Bilag 4 OML-Beregning

Som grundlag for den tidligere afgørelse i 2023 var det primære virkemiddel i lugtspredningen, forhøjede afkast på alle ejendommens farestalde, som ligger nærmest nabo. Afkastene på stald 7, 7a 7b og 7c skulle forhøjes med 1,5 meter, så afkastene kom 2,5 m over tagryggen. Dette ændres i dette tillæg.

Ansøger er undervejs i projekteringen af staldanlæg og -ventilation blevet opmærksom på muligheden for at samle afkast og derved opnå øget hastighed på luften ved afgang fra stalden.

Når afkasthastigheden øges, stiger også opblandingen med den atmosfæriske luft hvilket er med til at 'fortynde' lugtenhederne og mindske lugtgenerne for omkringboende.

Som ekstra tiltag til at opnå øget afkasthastighed er der monteret vindkryds i de fleste afkast som ensretter luftbevægelsen i skorstenen og accelerer hastigheden på afkastet. Der er samtidig ændret på afkastets diameter for at fastholde den høje hastighed hele vejen gennem skorstenene.

Lugtberegningen er tilpasset det reducerede produktionsareal, antallet af lugtenheder i beregningen er reduceret fra 127.854 OUe/sek til 119.154 OUe/sek.

Alle ejendommens afkast er inddateret til beregning og staldanlæggets lugtcentrum fastlagt efter nedenstående oversigt;

Som en kort opsummering skal der laves følgende tilpasninger på ventilationsanlægget på staldene:

- Stald 1,2 og 3 til drægtige og gylte længst mod syd fortsætter uændret, det er afkast nr. 1-5
- Stald 4, 5 og 6 til polte og gylte skal føres 1 m over kip, afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og have vindkryds, det er afkast nr. 6-14
- Stald 7 og 7a, eksisterende og nye farestalde skal føres 1 m over kip, afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og have vindkryds, det er afkast nr. 15-40
- Stald 7b, babystald afkast 41 og 42 skal 1 m over kip afsluttes i lige rør med diameteren 0,65m og med vindkryds. Afkast 43 og 44 er uændrede og fortsætter som de er i dag

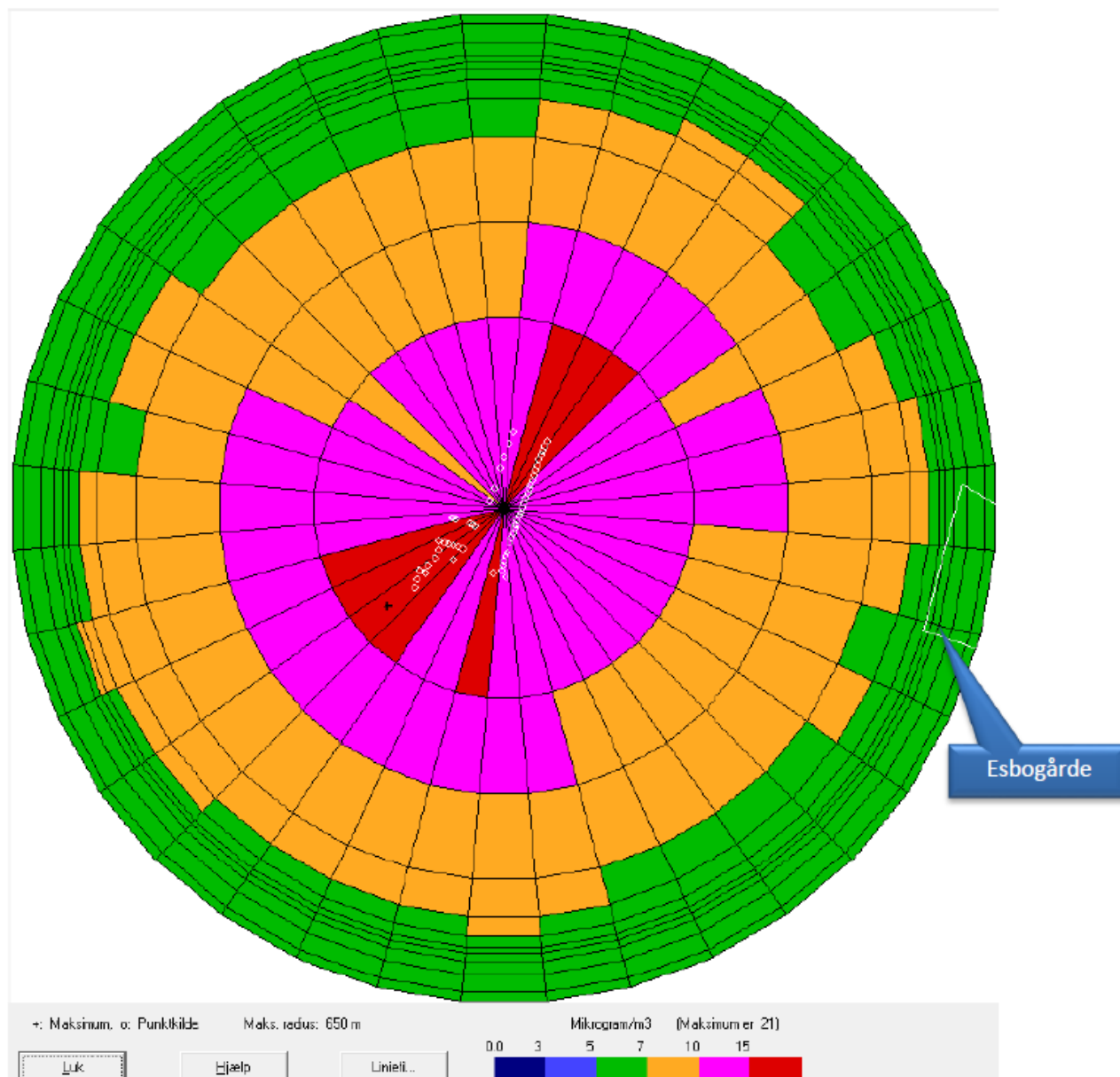
- Stald 8, eksisterende drægtighedsstald. Afkast placeres parvis ved kip og føres 1,0 m over kip. Afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og med vindkryds. Det er 4 afkast som er regnet som 2 placeret med nr 45 og 46 i beregningen
- Stald 8a, ny drægtighedsstald laves som Stald 8 med 4 stk. dobbelte afkast placeret ved kip og 1,0 m over kiphøjde. Afsluttes i lige rør med diameter 0,65 m og med vindkryds. Det er nr 47-50 i beregningen
- Stald 9, eksisterende drægtighedsstald. Fortsætter med uændret placering og højde som de er i dag

Resultatet er at grænseværdierne for den beregnede lugtgene kan overholdes i alle udvalgte punkter – illustreret ved nedenstående tabel og cirkeldiagram.

Grænseværdier og beregnede lugtkoncentrationer for de nærmeste omboende er vist i tabellen nedenfor

Bebyggelse	Retning	Afstand	Resultat	Grænseværdier
Tueshøj 7	215°	480 m	9 OUe	15 OUe/m ³
Søndervig Landevej 18	335°	640 m	7 OUe	15 OUe/m ³
NJ Fjordsvej 20	105°	590 m	7 OUe	7 OUe/m ³
Lokalplan 80 (samlet bebyggelse)	85°	605 m	7OUe	7 OUe/m ³
	90°	595 m	7OUe	
	96°	583 m	7OUe	
	103°	577 m	7OUe	
	105°	579 m	7OUe	

Grafisk visning af lugtkoncentrationer

Det er således ansøgers vurdering, at den ansøgte udvidelse med de valgte tiltag på anlægget ikke vil give anledning til markante lugtgener for omkringboende, hverken enkeltbeboelser, samlede bebyggelser, lokalplanlagte områder eller byzoner.

Kommunens vurdering

Der er i forbindelse med beregningerne af lugtemissionen fra staldanlæggene foretaget en konkret OML-beregning. Beregningerne viser, at genekriteriet på 7 O_Ue/m³ er opfyldt ved det lokalplanlagte område (lokalplan nr. 80 – udlagt til blandet bolig og erhverv), hvis der foretages visse ændringer på ejendommens ventilationssystem. Genekriterierne er også overholdt ved de nærmeste enkelt boliger og byzoner.

Placeringen af afkastene, afksthøjderne samt røggashastigheden i afkastene indgår bla. i beregningsforudsætningerne og disse parametre er afgørende for, at husdyrlovens lugtgenekriterier

kan overholdes. Derfor stilles der vilkår om, at afkastene skal placeres og udformes samt ventilationssystemet skal indrettes, som angivet i OML-beregningen.

Hvilket inkluderer de angivne tiltag:

- Svinestaldene må maksimalt udlede 119.154 OU/s
- Ventilationsanlæggene skal etableres og vedligeholdes, så de kan yde den angivne maksimale ydelse som angivet i tabellen "Inddata"
- Afkastene på polte- fare- og babystalde med nr. 6-42 skal føres op i lige rør med diameter 0,65 m uden konus og føres 1,0 m over kip og monteres med vindkryds
- Afkast nr. 43 og 44 er uændrede og fortsætter som de er i dag og slutter 1,9 under kip
- Afkast nr. 45-50 på drægtighedsstaldene skal placeres som dobbelte afkast. Afkastene skal ligge ganske tæt ved hinanden – dvs. at den frie afstand mellemyderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20 % af den ydre diameter. De skal placeres ved kip og føres 1,0 m over kiphøjde. Afsluttes i lige rør med diameter 0,65 m og monteres med vindkryds

Afkast nr. 51-56 på eksisterende drægtighedsstald fortsætter uændret som de er i dag og ligeledes fortsætter Stald 1,2 og 3 til drægtige og gylte uændret, det er afkast nr. 1-5.

Se bilag 4 for bygnings- og ventilationsdata

For at ventilationssystemet kan fungere med optimal effekt og begrænset energiforbrug stilles der vilkår om, at ventilationssystemet skal vedligeholdes og rengøres ved hvert holdskifte. Der skal føres logbog for tidspunkt for rengøring og vedligehold af ventilationssystemet og hvornår der har været udført service på systemet. Logbogen skal opbevares for de seneste 5 år og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit

Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gylte (tidl. løbeafd)	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
705361	0	3245,0	3905,0	0	3245,0	3905,0	550
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. farest)	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705364	0	6195,0	7455,0	0	6195,0	7455,0	1050
Stald 7 - Farestald løsdrift	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705368	0	8685,5	47920,0	0,0	8685,5	47920,0	2995
Stald 8 - Drægtighedsstald	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705371	0	1876,2	2257,8	0,0	1876,2	2257,8	318
705370	0	4336,5	5218,5	0,0	4336,5	5218,5	735
Stald 9 - Drægtighedsstald	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705374	0	10230,6	12311,4	0	10230,6	12311,4	1734
Stald 8a - Drægtighedsstald	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705378	0	13522,8	16273,2	0,0	13522,8	16273,2	2292
Stald 7a - Farestald løsdrift	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705379	0	2607,1	14384,0	0,0	2607,1	14384,0	899
7b - Babystalde	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
705383	0	468,0	819,0	0	468,0	819,0	39
705381	0	4920,0	8610,0	0	4920,0	8610,0	410
Sum		56086,7	119153,9		56086,7	119153,9	

Nudrift								
Staldafsnit								
Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gylte (tidl. løbeafd)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	705363	0	3245,0	3905,0	0	3245,0	3905,0	550
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. farest)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	705367	0	6195,0	7455,0	0	6195,0	7455,0	1050
Stald 7 - Farestald løsdrift	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	705369	0	8685,5	47920,0	0,0	8685,5	47920,0	2995
Stald 8 - Drægtighedsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	712788	0	4336,5	5218,5	0,0	4336,5	5218,5	735
	712787	0	1876,2	2257,8	0,0	1876,2	2257,8	318
Stald 9 - Drægtighedsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	705375	0	10230,6	12311,4	0	10230,6	12311,4	1734
Stald 8a - Drægtighedsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	712789	0	13522,8	16273,2	0,0	13522,8	16273,2	2292
Stald 7a - Farestald løsdrift	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	712790	0	3042,1	16784,0	0,0	3042,1	16784,0	1049
7b - Babystalde	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	712792	0	4920,0	8610,0	0	4920,0	8610,0	410
	712791	0	468,0	819,0	0	468,0	819,0	39
7c - Babystalde	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	712831	0	3600,0	6300,0	0	3600,0	6300,0	300
Sum			60121,7	127853,9		60121,7	127853,9	

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

Ammoniakudledningen reduceres med 432,6 kg NH₃-N pr. år afledt af det reducerede produktionsareal. Alle virkemidler samt effekten heraf er uændrede og påvirkes ikke af at produktionsarealet reduceres.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9366	631	9997
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9366	631	9997
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Virkemidler til ammoniakreduktion

- Delvis fast bund i alle staldafsnit
- Skrabede kanaler og gyllekøl i ny drægtighedsstald
- Gyllekøling i farestald
- Overdækning af den eksisterende gyllebeholder 3 og den nye gyllebeholder 4

Der er i miljøgodkendelsen af 21. august 2023 stillet vilkår til staldenes bundtyper, varmepumpens effektivitet og timetal/energiforbrug samt overdækning af den eksisterende gyllebeholder 3 og den nye gyllebeholder 4. Det er ansøgers vurdering at dette er tilstrækkeligt til at fastholde det beregnede men reducerede udledningsniveau for ammoniak fra ejendommen.

Der er ikke vurderet yderligere på BAT, da der ikke sker nogle ændringer. Der henvises til tillægsgodkendelsen dateret 21. august 2023.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

Der sker ingen ændringer i dette tillæg, der henvises til tillægsgodkendelsen dateret 21. august 2023.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at der undervejs i planlægningen og projekteringen er der lavet tilpasninger på ventilationsanlæg og -afkast, den ansøgte løsning anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til det omgivende miljø. Alternativet til dette tillæg er at beholde den allerede godkendte udformning af ventilationsanlægget og afkastene, hvor nogle afkast er væsentlig højere.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte løsning det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Ændringerne af ventilationssystemet, afkast højde og udformningen kan tillades, idet ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Bygningsoversigt med ventilationsafkast

Bilag 3: Lugtberegninger

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Søndervig Landevej 18	0	NY	351,1	351,1	641,8	Ja
 Tueshøj 7	0	NY	351,1	280,8	487,9	Ja
 Baggersvej 7	0	NY	748,4	748,4	1385,7	Ja
 N J Fjordsvej 20	0	NY	748,4	748,4	585,3	Nej
 Søndervig Landevej 7C	0	NY	748,4	748,4	1367,7	Ja
 Kloster	0	NY	987,5	987,5	1796,4	Ja
 Oplevelsescenter Ringkøbing	0	NY	987,5	987,5	2646,6	Ja
 Strandgårde, Gammelsogn	0	NY	987,5	987,5	1628,7	Ja
 Strandgårde, Gammelsogn	0	NY	987,5	987,5	1386	Ja
 Søgård Hgd., Nysogn	0	NY	987,5	987,5	1648,4	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 34 (50 % reglen).

N J Fjordsvej 20	0	NY	748,4	748,4	585,3	Nej	^
Staldnavn:		NY (ansøgt)	284,3	284,3	560,3	Ja	
Stald 7 - Farestald løsdrift		NY (nudrift)	284,3	284,3	-	-	
		FMK (ansøgt)	165,7	165,7	560,3	Ja	
		FMK (nudrift)	165,7	165,7	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	382,5	382,5	560,6	Ja	
Stald 7a - Farestald løsdrift		NY (nudrift)	398,7	398,7	-	-	
		FMK (ansøgt)	188,9	188,9	560,6	Ja	
		FMK (nudrift)	192,5	192,5	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	445,5	445,5	561,8	Ja	
7b - Babystalde		NY (nudrift)	461,1	461,1	-	-	
		FMK (ansøgt)	229,6	229,6	563,5	Ja	
		FMK (nudrift)	232,6	232,6	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	445,5	445,5	561,8	Ja	
7c - Babystalde		NY (nudrift)	506,9	506,9	-	-	
		FMK (ansøgt)	229,6	229,6	563,5	Ja	
		FMK (nudrift)	255,9	255,9	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	497,9	497,9	565,8	Ja	
Stald 8 - Drægtighedsstald		NY (nudrift)	559,9	559,9	-	-	
		FMK (ansøgt)	269	269	574,7	Ja	
		FMK (nudrift)	291,7	291,7	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	610	610	572,7	Nej	
Stald 8a - Drægtighedsstald		NY (nudrift)	663,8	663,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	339,2	339,2	586,2	Ja	
		FMK (nudrift)	357,5	357,5	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	685	685	578,9	Nej	
Stald 9 - Drægtighedsstald		NY (nudrift)	734	734	-	-	
		FMK (ansøgt)	383,9	383,9	595,2	Ja	
		FMK (nudrift)	400,2	400,2	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	727,2	727,2	582,7	Nej	
Stald 4+5+6 Polte/gylte (tidl. forest)		NY (nudrift)	773,8	773,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	408,6	408,6	600,2	Ja	
		FMK (nudrift)	423,9	423,9	-	-	
+ Staldnavn:		NY (ansøgt)	748,4	748,4	585,3	Nej	
Stald 1+2+3 - Drægtige søer/gylte (tidl.		NY (nudrift)	793,9	793,9	-	-	
		FMK (ansøgt)	421	421	603,9	Ja	
		FMK (nudrift)	435,9	435,9	-	-	

Ovenstående viser resultatet foldet ud for beregningspunktet til Lokalplan 80. Beregningerne efter FMK-modellen er overholdt og beregningerne af miljøstyrelsens forenklede OML-beregning erstattes af en konkret OML-beregning. Resultatet ses i bilag 4.

Bilag 4: Konkret OML-beregning

SAGRO I/S
Att.: SvineRådgivningen
Majsmarken 1
7190 Billund

Viborg
Telefon
Mobil
Mail

11. juni 2024
29995702
KNI@velas.dk

Vedr. Lugtberegning for Søndervig Landevej 9, 6950 Ringkøbing

I forbindelse med planlægning og projektering af byggeriet af nye stalde er lugtspredningsberegningen af 27/7 2023 tilpasset aktuelt byggeri mht. bygningsdimensioner og leverandør af ventilationsanlæg. Lugtberegningen er baseret på en lugtemission på 119.153 OU/s som angivet i revideret ansøgnings-skema i Husdyrgodkendelse.dk. I forhold til tidligere godkendte ansøgning er der reduceret med 1 sektion farestier samt 2 sektioner babystald.

Beregningerne viser fortsat at lugtgenekriterierne for nærliggende lokalplan, kategoriseret som samlet bebyggelse kan overholdes vha. tilpasninger på eksisterende og nye ventilationsafkast på stalde.

Som en kort opsummering skal der laves følgende tilpasninger på ventilationsanlægget på stalde:

- Stald 1,2 og 3 til drægtige og gylte længst mod syd fortsætter uændret, det er afkast nr 1-5
- Stald 4, 5 og 6 til polte og gylte skal føres 1 m over kip, afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og have vindkryds, det er afkast nr. 6-14
- Stald 7 og 7a, eksisterende og nye farestalde skal føres 1 m over kip, afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og have vindkryds, det er afkast nr. 15-40
- Stald 7b, babystald afkast 41 og 42 skal 1 m over kip afsluttes i lige rør med diameteren 0,65m og med vindkryds. Afkast 43 og 44 er uændrede og fortsætter som de er i dag
- Stald 8, eksisterende drægtighedsstald. Afkast placeres parvis ved kip og føres 1,0 m over kip. Afsluttes i lige rør med diameteren 0,65 m og med vindkryds. Det er 4 afkast som er regnet som 2 placeret med nr 45 og 46 i beregningen
- Stald 8a, ny drægtighedsstald laves som Stald 8 med 4 stk. dobbelte afkast placeret ved kip og 1,0 m over kiphøjde. Afsluttes i lige rør med diameter 0,65 m og med vindkryds. Det er nr 47-50 i beregningen
- Stald 9, eksisterende drægtighedsstald. Fortsætter med uændret placering og højde som de er i dag

Oversigt over placering af ventilationsafkast og nummerering findes inde i dokumentet på side 3.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

Baggrund

Ejendommen Søndervig Landevej 9 er placeret nær et lokalplanlagt område til (samlet bebyggelse). Beregninger i Husdyrgodkendelse.dk viser at genekriterierne til samlet bebyggelse ikke kan overholdes beregnet efter den nye lugtvejledning.

Placering af staldanlæg ift. lokalplan ses nedenfor

Lokalplanlagt område (Lokalplan 80) ligger øst for staldene i retning 85°-105° med en afstand på ca. 580m

Jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, kan de vejledende lugtberegninger i Husdyrgodkendelse.dk, der er beregnet efter den nye lugtvejledning erstattes med en konkret spredningsberegning med OML-modellen. Hvilket er tilfældet på denne ejendom.

Inddata

I denne OML-spredningsberegning er alle afkast fra staldene placeret ud fra deres placering i UTM-kordinater (EUref89-UTMzone32N). Centrum er ligeledes placeret ved koordinater og ligger i beregnet vægtede lugtcentrum på 449971;6218200. Dette lugtcentrum er ikke det samme som i Husdyrgodkendelse, da der i OML-beregningen regnes fra ventilationsafkast, mens der i Husdyrgodkendelse regnes fra hele bygninger.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

Billedet nedenfor viser placering og den anvendte nummerering af afkast.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

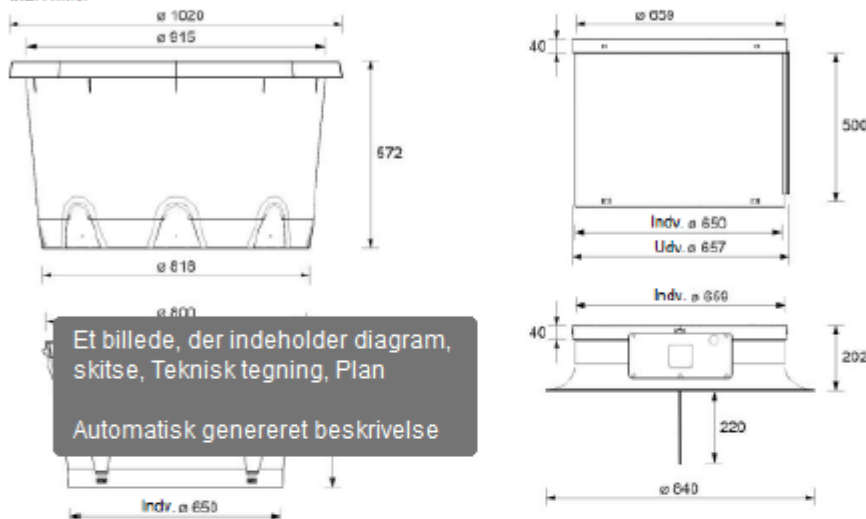
Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

På side 5 og 6 ses tabel med udvalgte inddata mens øvrige data fremgår af den vedlagte resultatfil.

Ventilationsydelse og tiltag

Der er i spredningsberegningerne regnet med den ydelse på ventilationsanlægget som forefindes eller den, der er dimensioneret for de nye stalde. Der er optimeret på afkasthøjder, -placering, diameter og dermed lufthastigheder med henblik på at reducere lugtkoncentrationen ved naboerne.

Mål i mm.

Der er anvendt miljømoduler/vindkryds i de fleste af afkastene for at opnå en højere lufthastighed og dermed bedre opblanding af staldluften. Der er også anvendt udsugningsafkast uden konus for at mindske diameteren og dermed øge lufthastighederne og opblandingen af luft. Nye samt nogle eksisterende afkast er ført over kip for at luftstrømmen skal slippe bygningerne hvilket ligeledes øger opblandingen af luft fra staldene med atmosfærisk luft.

Montering af vindkryds i ventilationsrørene mindsker turbulensen i afkastet og dermed øges røggashastigheden. Når man simulerer effekt af vindkryds, regner man med en 85% mindre diameter svarende til en øget hastighed på 40%. Metoden er beskrevet i afgørelse NMK-132-00782 hvori det fremgår at miljøkryds i forbindelse med OML-beregningen kan tilskrives en effekt svarende til en forøgelse af afkasthastigheden med 40% lige over afkastet. Den beregningsmæssige indre diameter for ét afkast bliver dermed $0,65 \text{ m} * 0,85 = 0,55 \text{ m}$

Når afkast er placeret ganske tæt ved hinanden samler man beregningsmæssigt afkastene til ét, således at emissioner og volumenflukse adderes, og at der regnes med en effektiv (fiktiv) indre skorstensdiameter. Der ligger heri en antagelse om, at røgfaneerne smelter sammen ganske kort tid efter, at de har forladt skorstenen. En konsekvens heraf er, at den samlede røgfane opnår et større røgfaneløft end de to individuelle faner ville have fået.

Betingelsen for at slå røgfaneerne sammen er for det første, at afkastene er helt sammenlignelige med hensyn til afkasthøjde, røggastemperatur og røggashastighed. Endvidere skal de ligge ganske tæt ved hinanden, dvs. at den frie afstand mellem yderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20 % af den ydre diameter.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

For samlede afkast bliver den beregningsmæssige indre diameter kvadratroden af summen af afkastenes diameter i anden: $D_{i,eff} = (\sum D_i^2)^{1/2}$

I denne beregning med 2 afkast bliver den beregningsmæssige indre diameter kvadratroden af $(2 * (0,65 * 0,85))^2 = 0,78$ m

Det bemærkes at lufthastigheden er uændret 12,6 m/s, om der er ét eller flere samlede afkast, - det er alene "termisk løft" som påvirkes af den fælles røgfane

Der er beregnet et maksimalt antal stipladser pr afkast ud fra gældende lovgivning vedr. dyrevelfærd. Dette er anvendt til at bestemme ventilationsydelse pr stiplads pr. time. Meddelelse nr. 742, Videncenter for Svineproduktion "Standard tal for lugtemission fra danske svinestalde om sommeren" er anvendt som grundlag for lugtemissionen og angiver også et interval for tilhørende ventilationsydelser. Median for standard ventilationsydelse pr stiplads pr time er angivet i tabellen "Inddata" på side 6 og 7 med 5% og 95% fraktiler vist i parentes.

Det konkluderes derfor at alle i beregningen anvendte ventilationsydelser er normalt forekommende og ligger indenfor standardtallene

Temperatur

Der er anvendt en temperatur på 20°- 22°C i ventilationsafkastene, - dette svarer til staldtemperaturen

Bygningskorrektioner

Der er indtastet bygningskorrektioner for ventilationsafkast nr. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 54, 55 og 56 da de nærliggende bygninger, der er beliggende inden for en afstand af 2 gange bygningshøjden, er højere end 1/3 af skorstenshøjden og har en vinkel udstrækning der er >5°. Det er afkast som sidder på lav bygning, som ligger tæt op ad højere bygninger. Alle øvrige afkast er placeret på bygninger med højde svarende til nabobygninger og bliver dermed ikke påvirket.

Lokalisering:

Søndervig Landevej 9 ligger placeret i det åbne land og der er kun spredt bevoksning og normale vindforhold med mulighed for god opblanding af staldluften. Der er anvendt ruhedslængde 0,1 m og receptorhøjde 1,5 m.

Staldene ligger samlet ved siden af hinanden i med geometrisk udstrækning sydvest til nordøst. Staldene ligger vest for område med lokalplanlagt. Dette fremgår også af den grafiske visning af lugtspredningsberegningen.

Terrænet omkring ejendommen kan betegnes som jævnt uden betydelige højdeforskelle i forhold til naboer og zoneområde.

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø

Inddata

Bygning/ Staldtype	Staldsystem og dyretype	Afkast nr.	Bygnings højde	Afkasthø jde	Afkast Ø _{statc}	Afkast Ø _{statc}	Stiplad- ser pr. afkast	Anvendt m ² /stiplads luftmængde	Standardluft- mængde M ³ /stiplads (5% og 95%)	Luftmæng- de m ³ /time pr. afkast	Luftthastig hed m/sek.	Tempe- ratur (°C)	OU _v /m ³	Lugtemission OU/s i alt	Lugtemission OU/s pr. afkast
Stald 1-2-3 Drægtigheds- stald	Drægtige øper/ <u>gylte</u> , løsgående delvis spaltegulv	1	5,0	5,2	0,70	0,72	37	100	116 (83-152)	3.700	2,7	20	7,1	3.905	821
		2	5,0	5,8	0,92	0,66	37			3.700	1,5	20	7,1		821
		3	5,0	5,2	0,92	0,66	36			3.600	1,5	20	7,1		799
		4	6,6	3,6	0,92	0,66	33			3.300	1,4	20	7,1		732
		5	6,0	3,9	0,92	0,66	33			3.300	1,4	20	7,1		732
Stald 4-5-6 Polte/ <u>gylte</u> - stald	Polte/ <u>gylte</u> , løsgående, delvis spaltegulv.	6	6,6	7,6	0,55*	0,66	52	100	114 (73-140)	5.200	6,1	20	7,1	7.455	834
		7	6,6	7,6	0,55*	0,66	52			5.200	6,1	20	7,1		834
		8	6,6	7,6	0,55*	0,66	52			5.200	6,1	20	7,1		834
		9	6,6	7,6	0,55*	0,66	52			5.200	6,1	20	7,1		834
		10	6,6	7,6	0,55*	0,66	52			5.200	6,1	20	7,1		834
		11	6,6	7,6	0,55*	0,66	52			5.200	6,1	20	7,1		834
		12	6,6	7,6	0,55*	0,66	51			5.100	6,0	20	7,1		817
		13	6,6	7,6	0,55*	0,66	51			5.100	6,0	20	7,1		817
		14	5,0	6,0	0,55*	0,66	51			5.100	6,0	20	7,1		817
		Stald 7 Farestald	Løsdrift, kassestier, delvis fast gulv	15	8,8	9,8	0,55*			0,66	24	400	382 (158-527)		9.600
16	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
17	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
18	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
19	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
20	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
21	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
22	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
23	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
24	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
25	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
26	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
27	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
28	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
29	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
30	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
31	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
32	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
33	8,8			9,8	0,55*	0,66	24	9.600	11,2	20	16			2.396	
Stald 7a Farestald	Løsdrift, kassestier, delvis fast gulv			34	8,8	9,8	0,55*	0,66	24	400	382 (158-527)			9.600	11,2
		35	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	
		36	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	
		37	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	
		38	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	
		39	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	
		40	8,8	9,8	0,55*	0,66	28	11.200	11,2			20	16	2.397	

Bygning/ Staldtype	Staldsystem og dyretype	Afkast nr.	Bygnings højde	Afkasthø jde	Afkast Ø _{statc}	Afkast Ø _{statc}	Stiplad- ser pr. afkast	Anvendt m ² /stiplads luftmængde	Standardluft- mængde M ³ /time/sti- plads (5% og 95%)	Luftmængde m ³ /time pr. afkast	Luftthastig hed m/sek.	Tempe- ratur (°C)	OU _v /m ³	Lugtemission OU/s i alt	Lugtemission OU/s pr. afkast
Stald 7b Babystald	Smågrise, drænet gulv + spalter (50/50)	41	8,8	9,8	0,55*	0,66	960	14,1	22 (9-40)	13.600	15,9	22	21	9.429	3.143
		42	8,8	9,8	0,55*	0,66	960			13.600	15,9	22	21		3.143
		43	8,8	6,9	0,92	0,66	480	28	40 (28-70)	13.440	5,6	22	21		1.572
		44	8,8	6,9	0,92	0,66	480			13.440	5,6	22	21		1.571
Stald 8 Dr. stald	Løsgående, delv. Spalteg	45	8,6	9,6	0,78*	0,93	194	112	116 (83-152)	21.600	12,6	20	7,1	7.476	3738
		46	8,6	9,6	0,78*	0,93	194			21.600	12,6	20	7,1		3738
Stald 8a Drægtigheds- stald	Løsgående, delvis spaltegulv	47	8,6	9,6	0,78*	0,93	160	135	116 (83-152)	21.600	12,6	20	7,1	16.273	4.068
		48	8,6	9,6	0,78*	0,93	160			21.600	12,6	20	7,1		4.068
		49	8,6	9,6	0,78*	0,93	160			21.600	12,6	20	7,1		4.068
		50	8,6	9,6	0,78*	0,93	160			21.600	12,6	20	7,1		4.068
Stald 9 Drægtigheds- stald	Løsgående, delvis spaltegulv	51	8,4	8,8	0,92	0,66	114	119	116 (83-152)	13.600	5,7	20	7,1	12.311	2.052
		52	8,4	8,8	0,92	0,66	114			13.600	5,7	20	7,1		2.052
		53	8,4	8,8	0,92	0,66	114			13.600	5,7	20	7,1		2.052
		54	8,4	8,8	0,92	0,66	114			13.600	5,7	20	7,1		2.052
		55	8,4	8,8	0,92	0,66	114			13.600	5,7	20	7,1		2.052
		56	8,4	8,8	0,92	0,66	114			13.600	5,7	20	7,1		2.051
													119.154	119.152	

* miljøkryds (reduktion af indre diameter med 15% = 40 % forøgelse af luftthastigheden)

Resultat i OML-Multi:

Når der laves en konkret OML-beregning omregnes lugtemissionen fra staldene til en lugtkoncentration ved naboerne. I beregningen indgår bla. data som bygningsdimensioner, placeringen og udformning af de enkelte afkast, meteorologiske klimadata, terrænforhold og staldenes placering i forhold til naboer og byzone. Resultaterne er sammenfattet som koncentrationseværdier for alle timer i året og for alle beregningspunkter til ét eneste tal: den maksimale månedlige 99%-fraktile, - dette tal repræsenterer en af de største koncentrationseværdier, der er optrådt i årets timer. Ved at anvende 99% fraktile fås den maksimale lugtkoncentration for 99% af timene i hver måned. Der er således kun 7 timer pr måned, hvor værdien er større end dette tal.

Der regnes kun på lugt fra staldene og eventuelt lugtbidrag fra gyllebeholdere mv. medregnes ikke. Der kan derfor forekomme lugtkoncentrationer der er højere end de beregnede i forbindelse med håndtering af gødning.

På den følgende side vises spredningen af lugt som et farvediagram. I centrum ligger staldene og de enkelte ventilationsafkast er vist som hvide prikker. Beregningen er udført med klimadata fra 10 års gennemsnit fra Aalborg, hvilket betyder at der kan benyttes en skarp fortolkning og lugtkoncentrationerne kan aflæses ved den aktuelle placering. Øst for centrum er der indtegnet en figur som illustrerer Lokalplan 80 ved NJ Fjordsvej 20. Denne er omgivet af grøn farve og ligger dermed under genekriteriet på 7 OUe /m³.

Grænseværdier og beregnede lugtkoncentrationer for de nærmeste omboende er vist i tabellen nedenfor

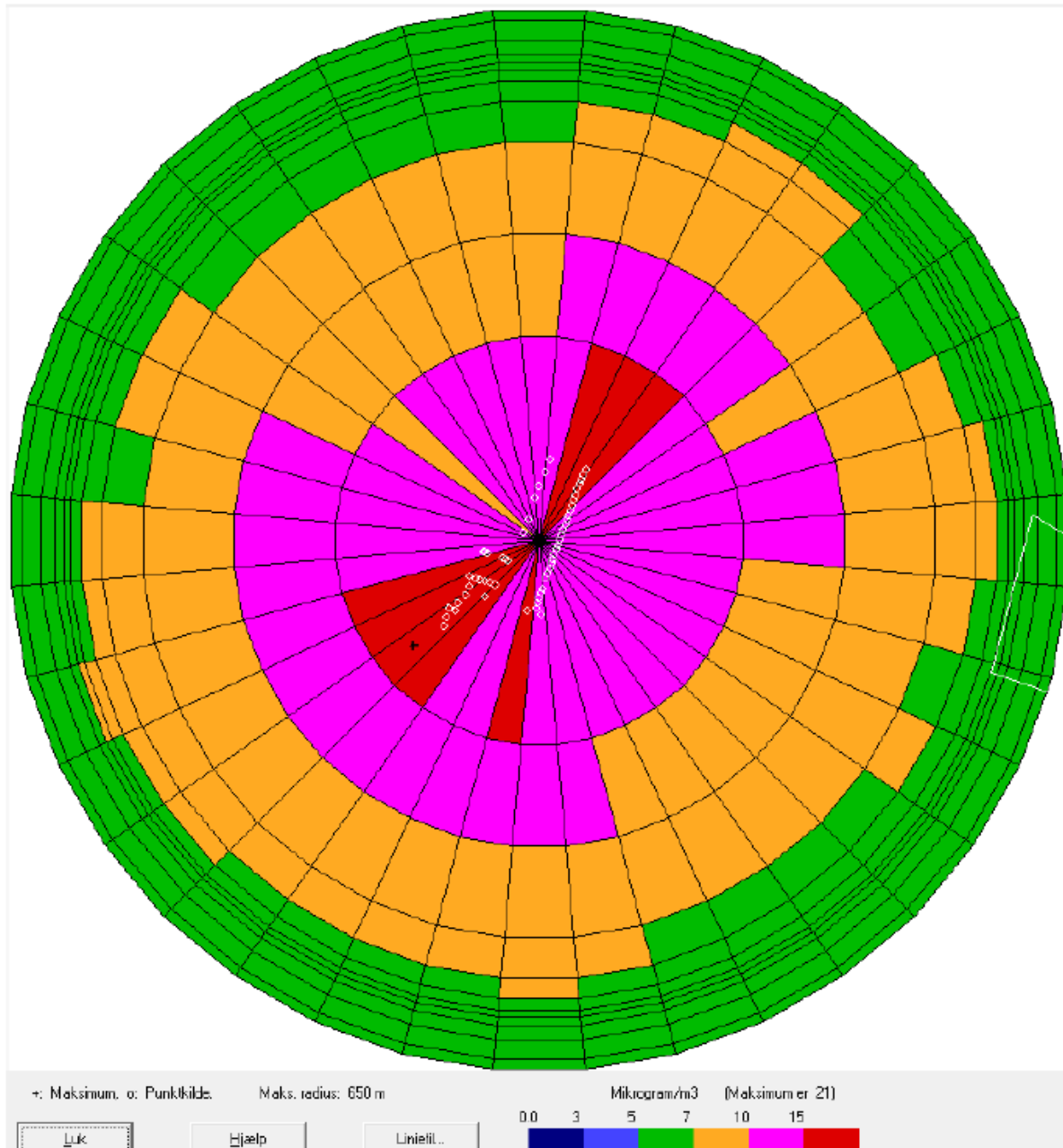
Bebyggelse	Retning	Afstand	Resultat	Grænseværdier
Tueshøj 7	215°	480 m	9 OUe	15 OUe/m ³
Søndervig Landevej 18	335°	640 m	7 OUe	15 OUe/m ³
NJ Fjordsvej 20	105°	590 m	7 OUe	7 OUe/m ³
Lokalplan 80 (samlet bebyggelse)	85°	605 m	7OUe	7 OUe/m ³
	90°	595 m	7OUe	
	96°	583 m	7OUe	
	103°	577 m	7OUe	
	105°	579 m	7OUe	

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

Grafisk visning af lugtkoncentrationer

Konklusion og opsummering af væsentlige tiltag

De vejledende lugtgenegrænseværdier kan overholdes med følgende forudsætninger:

- Svinestaldene må maksimalt udlede 119.154 OU/s
- Ventilationsanlæggene skal etableres og vedligeholdes, så de kan yde den angivne maksimale ydelse som angivet i tabellen "Inddata"
- Afkastene på polte- fare- og babystalde med nr. 6-42 skal føres op i lige rør med diameter 0,65 m uden konus og føres 1,0 m over kip og monteres med vindkryds
- Afkast 43 og 44 er uændrede og fortsætter som de er i dag og slutter 1,9 under kip
- Afkast nr 45-50 på drægtighedsstaldene skal placeres som dobbelte afkast. Afkastene skal ligge ganske tæt ved hinanden – dvs. at den frie afstand mellemyderkanter af naboafkast skal være mindre end ca. 20 % af den ydre diameter. De skal placeres ved kip og føres 1,0 m over kiphøjde. Afsluttes i lige rør med diameter 0,65 m og monteres med vindkryds

Afkast nr. 51-56 på eksisterende drægtighedsstald fortsætter uændret som de er i dag og ligeledes fortsætter Stald 1,2 og 3 til drægtige og gylte uændret, det er afkast nr 1-5

Er der spørgsmål eller kommentarer uddyber jeg gerne

Med venlig hilsen

Kristian Nielsen
Afdelingschef, Gris

www.velas.dk | Telefon 7015 4000

Trigevej 20, Søften, 8382 Hinnerup | Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens | Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg | Himmerlandsparken 3, 9600 Aars | Museumsvej 1, 8305 Samsø
Statene 8, 5970 Ærøskøbing

Bilag 5: Godkendelser - historik

Godkendelser/tillæg	Anlægmæssige ændringer	Opført/udnyttet Frist
Tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse	<p>Undervejs i planlægningen og projekteringen er der lavet tilpasninger på ventilationsanlæg og -afkast, der skaber behov for at ændre vilkårene 11-15 i forhold til tillægsgodkendelse nr. 2.</p> <p>Der udtages en sektion i farestalden i bygning 7a samt to babystalde i bygning 7c. Således er produktionsarealet reduceret fra 11.472 m² til nu 11.022 m².</p>	
Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse	<p>Drægtighedsstalden udvides med stald 8a på 2788 m² med 2292 m² produktionsareal til søer, golde og drægtige med staldsystemet løsgående, delvis spaltegulv. Stalden etableres med gyllekøling (NH₃-N effekt 26,7%).</p> <p>Farestalden udvides med stald 7a på 1395 m² med 1049 m² produktionsareal til søer, diegivende med staldsystemet kassestier, delvis spaltegulv. Stalden etableres med gyllekøling (NH₃-N effekt 26,7%).</p> <p>Der bygges også en ny babystald på 401 m² med 300 m² produktionsareal til smågrise med staldsystem Drænet gulv + spalter (50%/50%).</p> <p>Der laves mindre ændringer de eksisterende stalde: drægtighedsstald 8 og babystald 7b.</p> <p>Klimacontaineren fjernes.</p> <p>Der laves en genberegning af gyllekølingsanlægget. Effekten ændres til 26,7% i staldene 7 og 8</p> <p>Der opføres en nye gyllebeholder på 4000 m³ med teltoverdækning.</p>	
<p>Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse dateret</p> <p>23. marts 2020</p>	<p>I farestalden (stald 7) ændres gulvtypen i afsnittet til smågrise til klimastald med drænet gulv + spalter (50 / 50%).</p> <p>I afsnittet til søerne i stald 7 anvendes der fortsat gyllekøling som ammoniakreducerende tiltag. Effekten øges til 25,2 %. Virkemidlet i forhold til det lugtreducerende tiltag er fjernet.</p> <p>I drægtighedsstalden (stald 8) øges effekten af gyllekølingen til 33,8 %.</p>	Opført
Ansøgt § 16a miljøgodkendelse	Opførelse af en ny farestald (stald 7) på 4669 m ² , hvoraf produktionsarealet udgør 3000 m ² til søer, golde og	Opført

<p>dateret den 20. august 2018</p>	<p>drægtige (løsgående, delvis spaltegulv) og 410 m² til smågrise (toklimastald, delvis spaltegulv).</p> <p>I afsnittet med søer anvendes gyllekøling som virkemiddel til både ammoniak-, og lugtreducerende tiltag med 20 %.</p> <p>En mindre del af farestalden bliver til foderlade, i alt 146,5 m².</p> <p>Opførelse af ny drægtighedsstald (stald 8) på 1466 m², hvoraf produktionsarealet udgør 1101 m². Gyllekøling anvendes som et ammoniakreducerende tiltag med 20%.</p> <p>Opførelse af nyt maskinhus på 2500 m².</p> <p>Etablering af et mandskabsrum på 405 m². I forlængelse af eksisterende stald med kontor, toilet og badeforhold.</p>	
---	---	--

Bilag 6: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 1131 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnat.

Bilag 7: Natur

